
Het Gesolidariseerde pensioenfonds (GPF) van de provinciale en plaatselijke besturen: algemene toelichting.

Van Juridische Studies - Ambtenarenpensioenen
Datum 08/03/2017

1. Algemeenheden

Het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen werd met ingang van 1-1-2012 opgericht bij de wet van 24-10-2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen.

2. De pensioenstelsels voor het statutair personeel van de lokale besturen tot 31-12-2011

De provinciale en plaatselijke besturen hadden tot 31-12-2011 de keuze tussen vier pensioenstelsels of pools:

- pool 1 = het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de plaatselijke besturen (opgericht in 1934), waarbij de meeste kleine lokale besturen waren aangesloten;
- pool 2 = het stelsel van de nieuwe bij de Rijksdienst aangeslotenen (opgericht in 1994), waarbij de meeste provincies en grote lokale besturen (stad en OCMW van Brussel, Antwerpen, Luik, Gent, Charleroi, ...) waren aangesloten;
- pool 3 = het stelsel van de besturen, aangesloten bij een verzorgingsinstelling;
- pool 4 = het stelsel van de besturen met een eigen pensioenkas.

De lokale politiezones waren tot 31-12-2011 aangesloten bij het "Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie" (pool 5). Met ingang van 1-1-2012 werd dit fonds omgevormd tot het "Fonds voor de pensioenen van de federale politie".

3. Toepassingsgebied

3.1. *De bij het Gesolidariseerde pensioenfonds aangesloten werkgevers*

Alle lokale besturen zijn in principe en van rechtswege voor hun vastbenoemden aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

Dit geldt zonder enige uitzondering voor alle provinciale en plaatselijke besturen die op 31-12-2011 aangesloten waren bij pool 1 of pool 2 en voor alle lokale politiezones die op die datum aangesloten waren bij pool 5.

Zijn eveneens aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds:

- een lokaal bestuur dat geen vastbenoemden meer in dienst heeft, maar waarvoor de FPD (Federale Pensioendienst) een overheidspensioen uitbetaalt aan de vroegere vastbenoemden;
- elk na 31-12-2011 opgericht nieuw lokaal bestuur (bijv. de hulpverleningszones, een autonoom gemeente- of provinciebedrijf, een ocmw-vereniging naar publiek recht...) dat vastbenoemden in dienst neemt.
-

Niet aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds zijn:

- de lokale besturen die in het kader van de lokale autonomie ervoor geopteerd hebben om zich op 1-1-2012 niet aan te sluiten.

3.2. *De op 1-1-2012 ambtshalve aangesloten provinciale en plaatselijke besturen*

De lokale besturen die tot 31-12-2011 voor de pensioenen van hun vastbenoemden aangesloten waren bij een verzorgingsinstelling of die een eigen pensioenkas hadden, werden op 1-1-2012 ambtshalve aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen tenzij het bestuur de Minister van Pensioenen met een aangetekend schrijven vóór 15-12-2011 verwittigde van zijn weigering tot aansluiting.

De ambtshalve aansluiting was budgettair neutraal voor de lokale besturen. Het Gesolidariseerde pensioenfonds nam een volume aan lopende pensioenen over ten belope van de pensioenbijdragen die het bestuur voor de vastbenoemden verschuldigd is in het aansluitingsjaar.

De eventuele gunstigere lokale pensioenregeling die een lokaal bestuur aan zijn gepensioneerde vastbenoemden toekent op basis van een lokaal pensioenreglement, blijven gegarandeerd na de ambtshalve aansluiting, maar het bestuur dient de niet gesolidariseerde pensioenlasten volledig zelf te dragen. De FPD of de verzorgingsinstelling stuurt de werkgever een aparte factuur voor het verschil tussen het wettelijk pensioen en de lokale pensioenregeling. Het lokaal bestuur kan de voordelen van de gunstigere regeling nooit ten laste leggen van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

De reserves die een lokaal bestuur in het verleden opgebouwd had, bleven behouden en werden niet overgedragen aan het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Zij kunnen aangewend worden om de pensioenbijdragen te betalen of om de niet overgenomen pensioenen te financieren. Het lokaal bestuur kan de reserves door een verzorgingsinstelling laten beheren.

3.3. *De ambtshalve aansluiting van de lokale politiezones*

De lokale politiezones en hun actieve en gepensioneerde vastbenoemden, zijn aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Dit is niet het geval voor het vastbenoemde federale politiepersoneel, met inbegrip van de voormalige rijkswachters en de leden van de voormalige gerechtelijke politie, die aangesloten zijn bij het Fonds voor de pensioenen van de federale politie, dat eveneens door de FPD wordt beheerd.

Het Gesolidariseerde pensioenfonds draagt alle pensioenen en alle pensioenaandelen die betrekking hebben op prestaties, geleverd als vastbenoemd personeelslid van de voormalige gemeentepolitie (= vóór de politiehervorming) of een lokale politiezone (= vanaf de politiehervorming).

De pensioenen van de voormalige gemeentepolitie die reeds lopende waren bij de oprichting van het pensioenfonds van de geïntegreerde politie op 1-4-2001 en die tot 31-12-2011 gedragen werden door pool 1, 2, 3 of 4, worden vanaf 1-1-2012 ten laste genomen door het Gesolidariseerde pensioenfonds en worden beschouwd als een pensioenlast van de politiezone en niet als een pensioenlast van de gemeente.

3.4. *De ambtshalve aansluiting na 31-12-2011 van de andere lokale besturen*

Elk lokaal bestuur dat na 31-12-2011 wordt opgericht of dat na deze datum voor het eerst vastbenoemden in dienst neemt, wordt ambtshalve aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Dit was o.a. het geval voor de hulpverleningszones.

3.5. *De niet bij het Gesolidariseerde pensioenfonds aangesloten lokale besturen*

Een lokaal bestuur dat voor zijn vastbenoemden op 31-12-2011 een eigen pensioenkas had of dat aangesloten was bij een verzorgingsinstelling, en dat de Minister van Pensioenen vóór 15-12-2011 met een aangetekend schrijven op de hoogte gebracht had van zijn weigering tot aansluiting, werd niet aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

De niet aangesloten lokale besturen beslissen zelf over de financiering van hun pensioenen. Zij kunnen opteren voor een systeem van repartitie, een systeem van kapitalisatie of een gemengd systeem.

De niet aangesloten lokale besturen kunnen het beheer en de betaling van het pensioen van hun benoemd personeel toevertrouwen aan een verzorgingsinstelling of (op basis van een conventie en tegen betaling) aan de FPD.

Een niet aangesloten bestuur kan zich met ingang van 1 januari van elk kalenderjaar aansluiten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

3.6. *De bij het Gesolidariseerde pensioenfonds aangesloten werknemers*

Alle (actieve en gepensioneerde) vastbenoemde personeelsleden van de aangesloten besturen vallen onder het toepassingsgebied, ongeacht de datum van de vaste benoeming.

Zijn eveneens aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds:

- de gewestelijke ontvangers in dienst van het Vlaams en het Waals Gewest.

Zijn niet aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds:

- de gepensioneerde vastbenoemde personeelsleden van de aangesloten besturen waarvan de pensioenen niet overgenomen/gesolidariseerd werden in het kader van de aansluiting bij het Gesolidariseerde pensioenfonds (vanaf 1-1-2012) of bij pool 2 (vóór 1-1-2012).

3.7. *De aansluitingsprocedure bij het Gesolidariseerde pensioenfonds*

Een niet aangesloten bestuur kan zich met ingang van 1 januari van elk kalenderjaar aansluiten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

Een bestuur dat beslist om zich aan te sluiten bij het gesolidariseerd pensioenfonds moet met een aangetekend schrijven de beslissing tot aansluiting bezorgen aan de RSZ. Het schrijven preciseert of het bestuur de toekenning, het beheer en de betaling van de pensioenen zal toevertrouwen aan de FPD of aan een verzorgingsinstelling en of het zelf instaan voor de betaling van de pensioenbijdragen aan de RSZ of deze betaling zal toevertrouwen aan een verzorgingsinstelling.

De RSZ raamt op basis van de DmfAPPL-gegevens het bedrag van de loonmassa die het bestuur tijdens het jaar van aansluiting zal betalen aan de vastbenoemden en bezorgt deze raming aan de FPD.

Het bestuur verstrekt aan de dienst 'Financieel beheer pensioenstelsels ambtenaren' van de FPD (mailadres: HB4@sfpd.fgov.be) alle gegevens die vereist zijn voor het vaststellen van de last van de rust- en overlevingspensioenen in het jaar van aansluiting. Een naamlijst met vermelding van de begunstigen van de rust- en overlevingspensioenen of van de pensioenaandelen die lopen op de datum van de aansluiting, moet in de volgorde van hun ingangsdatum overgemaakt worden aan voormelde dienst van de FPD en in voorkomend

geval aan de verzorgingsinstelling aan wie het beheer en de betaling van de pensioenen worden toevertrouwd. Voor ieder pensioen en pensioenaandeel vermeldt de lijst het brutomaandbedrag op de datum van de aansluiting. Op basis van deze gegevens bepaalt de FPD voor elk bestuur voorlopig de ingangsdatum vanaf welke de pensioenen en de pensioenaandelen kunnen overgenomen worden.

De FPD bepaalt vervolgens in de loop van het jaar dat volgt op dat van de aansluiting, definitief de ingangsdatum vanaf welke de pensioenen of pensioenaandelen worden overgenomen.

4. Het beheer en de betaling van de pensioenen

Een provinciaal of plaatselijk bestuur dat aangesloten is bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, kan het beheer en de betaling van de pensioenen toevertrouwen aan de FPD of aan een verzorgingsinstelling.

Met verzorgingsinstelling wordt bedoeld de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in artikel 2, eerste lid, 1° van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen of de verzekeringsmaatschappij waarmee het provinciaal of plaatselijk bestuur een overeenkomst heeft afgesloten.

Een provinciaal of plaatselijk bestuur dat het beheer en de betaling van de pensioenen niet langer wil toevertrouwen aan een verzorgingsinstelling, maar aan de FPD moet de dienst 'Financieel beheer pensioenstelsels ambtenaren' van de FPD verwittigen met een aangetekend schrijven uiterlijk op 30 september, voorafgaand aan het kalenderjaar van de inwerkingtreding van de overgang.

Een provinciaal of plaatselijk bestuur dat het beheer en de betaling van de pensioenen niet langer wil toevertrouwen aan de FPD, maar aan een verzorgingsinstelling, moet de dienst 'Financieel beheer pensioenstelsels ambtenaren' van de FPD verwittigen met een aangetekend schrijven uiterlijk op 30 september, voorafgaand aan het kalenderjaar van de inwerkingtreding van de overgang.

5. De pensioenbijdragen: een basispensioenbijdrage en een responsabiliseringsbijdrage

De pensioenbijdragen voor het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen bestaan uit een basispensioenbijdrage en eventueel een responsabiliseringsbijdrage.

De basispensioenbijdrage is verschuldigd door alle lokale besturen, aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds, en is gelijk aan een percentage van het aan pensioenbijdragen onderworpen loon van de vastbenoemden.

Voor de periode van 2012 tot 2016 verschilde de basispensioenbijdrage naargelang het pensioenstelsel waarbij het bestuur tot 31-12-2011 aangesloten was, maar de bijdragevoeten werden geleidelijk geharmoniseerd. Sinds 2016 is de basispensioenbijdrage voor alle lokale besturen gelijk aan 41,50%.

Voor het jaar 2017 en de daaropvolgende jaren legt de Minister van Pensioenen op basis van een voorstel van het Beheerscomité van de pensioenen van de provinciale en plaatselijke besturen van de FPD de basispensioenbijdrage elk jaar vast voor de volgende drie jaar. De lokale besturen worden uiterlijk op 1 oktober op de hoogte gebracht van de basispensioenbijdrage voor het derde erop volgende jaar.

De responsabiliseringsbijdrage is slechts verschuldigd door de lokale besturen die geresponsabiliseerd worden voor hun beperkt aantal statutaire personeelsleden in verhouding tot de pensioenlasten van hun gewezen statutaire personeelsleden.

Voor deze besturen volstaan de basispensioenbijdragen die geïnd worden op de beperkte loonmassa van hun vastbenoemden, niet om de rust- en overlevingspensioenen van hun gewezen vastbenoemden te financieren. Zij wentelen (een deel van) de eigen pensioenlast op de andere deelnemers aan de solidariteit af. De responsabilisering van deze besturen bestaat erin dat het Gesolidariseerde pensioenfonds (een deel van) de pensioenlasten te laste legt van deze besturen in de vorm van een responsabiliseringsbijdrage die op jaarbasis berekend wordt.

Jaarlijks wordt op basis van de pensioenuitgaven voor de vroegere vastbenoemden en van de loonmassa van de vastbenoemden van elk lokaal bestuur, bepaald of het bestuur een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd is en hoeveel deze bedraagt.

6. De basispensioenbijdrage

De wettelijke basispensioenbijdrage bestaat uit een werknemersbijdrage van 7,50% en een werkgeversbijdrage die voor de periode van 2012 tot en met 2015 verschilde naargelang van de pensioenpool waarbij het lokaal bestuur tot 31-12-2011 aangesloten was. Vanaf 2016 heeft de wetgever in een uniforme basispensioenbijdrage op het loon van het vastbenoemd personeelslid voorzien.

De onderstaande tabel geeft weer hoe de wettelijke basispensioenbijdragen naargelang het op 31-12-2011 toepasselijke pensioenstelsel geleidelijk naar elkaar toegroeiden om vanaf 2016 41,50% te bedragen voor alle aangesloten lokale besturen.

Wettelijke basispensioenbijdrage					
jaar	ex-pool 1	ex-pool 2	ex-pool 3 en ex-pool 4	ex- pool 5	hulpverlenings-zones
(2011)	(32%)	(40%)		(27,50%)	/
2012	34%	41%	34% of 41%	31%	/
2013	36%	41%	36% of 41%	34%	/
2014	38%	41%	38% of 41%	37%	/
2015	40%	41%	40% of 41%	40%	41%
2016	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%
2017	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%
2018	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%
D 2019	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%

W

De wettelijke basispensioenbijdrage wordt in de periode van 2012 tot 2019 verminderd door het inzetten van de beschikbare reserves.

Het "Reservefonds van pool 1" werd in het verleden opgebouwd met de overschotten op de pensioenbijdragen van de aangeslotenen van het gemeenschappelijk pensioenstelsel en wordt exclusief ingezet om de basispensioenbijdrage van de besturen van ex-pool 1 te verminderen.

Een deel van de andere beschikbare reserves dat overgedragen is aan het "Amortisatiefonds" binnen het Gesolidariseerde pensioenfonds, werd eveneens aangewend om de besturen een korting te geven op de wettelijke basispensioenbijdrage.

De wettelijke basispensioenbijdrage werd reeds door het inzetten van beide reserves vermindert in de jaren 2012 tot en met 2015, en wordt nog steeds vermindert met 3,50% in 2016, 3,50% in 2017, 3% in 2018 en 3% in 2019 voor de besturen van ex-pool 1.

De effectieve basispensioenbijdrage is in 2017 gelijk aan 38% voor de besturen van de vroegere pool 1 en aan 41,50% voor de andere besturen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de effectieve basispensioenbijdragen vanaf het jaar 2011 tot en met het jaar 2019.

Effectieve basispensioenbijdrage					
jaar	ex-pool 1	ex-pool 2	ex-pool 3 en ex-pool 4	ex- pool 5	hulpverlenings- zones
(2011)	(32%)	(40%)		(27,50%)	/
2012	32,50%	40,50%	33% of 40,50%	29%	/
2013	34%	41%	35% of 41%	31%	/
2014	36%	41%	37% of 41%	34%	/
2015	38%	41%	39,50% of 41%	38,50%	39,50 of 41%
2016	38%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%
2017	38%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%
2018	38,50%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%
2019	38,50%	41,50%	41,50%	41,50%	41,50%

7. De responsabiliseringsbijdrage

7.1. Algemeen

Een responsabiliseringsbijdrage is verschuldigd als de eigen pensioenverhouding (= EPV) van een lokaal bestuur tijdens het kalenderjaar groter was dan de wettelijke basispensioenbijdrage. De eigen pensioenverhouding van een bestuur is voor een kalenderjaar gelijk aan de verhouding tussen

- de pensioenlast (PL) = de rust- en overlevingspensioenen die het Gesolidariseerde pensioenfonds gedragen heeft voor de gewezen vastbenoemden of hun rechthebbenden, inclusief de pensioenaandelen in deze pensioenen die ten laste zijn van het Gesolidariseerde pensioenfonds;
- de loonmassa (LM) = de loonmassa van de actieve vastbenoemden van het bestuur die onderworpen wordt aan de pensioenbijdragen voor de vastbenoemden.

Als een werknemer opeenvolgende diensten verricht heeft bij verschillende besturen, aangesloten bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, dan wordt de responsabiliseringsbijdrage van elk bestuur berekend op het deel van de pensioenlast dat betrekking heeft op de duur van de bij hem aanneembare diensten.

Om de responsabiliseringsbijdrage vast te stellen, wordt de eigen pensioenverhouding vergeleken met de wettelijke basispensioenbijdrage, niet met de effectieve basispensioenbijdrage. Een bestuur van ex-pool 1 dat in 2015 een eigen pensioenverhouding had van 40,00%, was geen responsabiliseringsbijdrage verschuldigd. Een bestuur van ex-pool 1 dat in 2015 een eigen pensioenverhouding had van 45,00%, was wel een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd.

7.2. De gedeeltelijke responsabilisering

Een lokaal bestuur dat vastbenoemden in dienst heeft, wordt gedeeltelijk geresponsabiliseerd en moet slechts een deel van zijn individuele pensioenlasten die niet gedekt worden door de basispensioenbijdragen, op zich nemen.

De responsabiliseringsbijdrage is een aandeel van het verschil tussen de individuele pensioenlast (die uitbetaald wordt aan de vroegere vastbenoemden van het lokaal bestuur) en de opbrengst van de (door het lokaal bestuur) betaalde basispensioenbijdrage. Het percentage dat het lokaal bestuur zelf moet dragen, is de responsabiliseringscoëfficiënt (= RC). Het resterende saldo wordt gedragen door het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

De responsabiliseringscoëfficiënt is "gelijk" voor alle geresponsabiliseerde werkgevers, ongeacht de pool waarbij de werkgever aangesloten was vóór 1-1-2012.

De responsabiliseringsbijdrage is "verschillend" per bestuur omdat de pensioenlast van de vroegere vastbenoemden en de individuele loonmassa van de huidige vastbenoemden verschillen per bestuur. De bijdrage is gelijk aan het product van de responsabiliseringscoëfficiënt met het verschil tussen

- de pensioenlast (PL) en
- de basispensioenbijdragen voor de vastbenoemden ($BB\% \times LM$).

Bij het berekenen van de responsabiliseringsbijdrage van een lokale politiezone worden de pensioenen van de gemeentepolitie, ingegaan vóór 1-4-2001, mee opgenomen in de pensioenlast.

7.3. De volledige responsabilisering

Een lokaal bestuur dat tijdens een kalenderjaar geen vastbenoemden meer in dienst heeft, wordt volledig geresponsabiliseerd. De loonmassa van de vastbenoemden is gelijk aan nul, maar het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen draagt nog wel pensioenlasten voor zijn gewezen vastbenoemde personeelsleden. Het bestuur draagt de eigen pensioenlasten voor 100%.

7.4. Het vastbenoemde brandweerpersoneel en de responsabilisering

Een specifieke berekeningswijze wordt gehanteerd voor de vastbenoemden van de brandweerdiensten die in het kader van de brandweershervorming overgedragen zijn van een gemeente of een intercommunale naar een hulpverleningszone, en zorgt ervoor dat de oprichting van de hulpverleningszones geen (positieve of negatieve) financiële impact heeft op de responsabiliseringsbijdrage van de gemeenten die de zone vormen.

Bij de berekening van de responsabiliseringsbijdrage van een gemeente of een intercommunale wordt de gemeente of de intercommunale geacht de werkgever gebleven te zijn van het overgedragen personeel, en wordt zij verondersteld het loon en de basispensioenbijdragen van het vastbenoemde brandweerpersoneel betaald te hebben. Anderzijds blijft de pensioenlast van de vroegere personeelsleden van de brandweerdiensten die lopende waren op het ogenblik van de personeelsoverdracht naar de hulpverleningszone, volledig ten laste van de gemeente.

De responsabiliseringsbijdrage van een hulpverleningszone wordt alleen berekend op de basispensioenbijdragen van het vastbenoemde brandweerpersoneel dat de hulpverleningszone zelf aangeworven heeft. Er wordt geen rekening gehouden met de basispensioenbijdragen van de overgedragen vastbenoemden. Anderzijds wordt de pensioenlast van de door de gemeente of de intercommunale overgedragen vastbenoemden volledig toegerekend aan de hulpverleningszones, met inbegrip van het gedeelte van het pensioen dat betrekking heeft op de dienstjaren gepresteerd bij de gemeente.

7.5. De responsabiliseringscoëfficiënt

De wettelijke responsabiliseringscoëfficiënt is vastgelegd op minstens 50%.

In een overgangperiode van 2012 tot 2015 heeft de DIBISS een deel van de andere beschikbare reserves (Amortisatiefonds) ingezet om een deel van de aanvullende werkgeversbijdragen die de geresponsabiliseerde lokale besturen verschuldigd zijn aan het Gesolidariseerde pensioenfonds, te financieren. Hierdoor kon de wettelijke responsabiliseringscoëfficiënt dalen tot 36,97% voor het jaar 2012, tot 38,26% voor het jaar 2013, tot 39,24% voor het jaar 2014 en tot 45,41% voor het jaar 2015.

7.6. De procedure voor de inning van de jaarlijkse responsabiliseringsbijdrage

De responsabiliseringsbijdrage van een lokaal bestuur wordt vastgesteld op basis van de goedgekeurde rekeningen van de FPD voor het kalenderjaar (= N) in de maand juni van het daaropvolgende jaar (= N + 1). De FPD bepaalt op basis van het exacte bedrag van de pensioenuitgaven en de loonmassa van de vastbenoemden

- de responsabiliseringscoëfficiënt voor alle geresponsabiliseerde besturen en
- de responsabiliseringsbijdrage van elk geresponsabiliseerd bestuur.

In de loop van de maand september van daaropvolgende jaar (= N + 1) verstuurt de RSZ naar de e-Box van elk bestuur dat bij het Gesolidariseerd pensioenfonds aangesloten is, een bericht over de responsabiliseringsbijdrage. Indien het bestuur de bijdrage verschuldigd is, dan ontvangt het via de e-Box eveneens een factuur met het bedrag van de bijdrage dat het bestuur moet betalen uiterlijk eind december van hetzelfde jaar.

De maandelijkse factuur van de RSZ bevat geen voorschot op de responsabiliseringsbijdrage. De FPD prefinanciert de pensioenuitgaven van de vroegere vastbenoemden van de geresponsabiliseerde lokale besturen die niet gedekt zijn door de basispensioenbijdragen. Elk bestuur is vrij om maandelijkse voorschotten van één twaalfde van het geraamd bedrag van de responsabiliseringsbijdrage te betalen.

8. De berekening van de pensioenbijdrage: voorbeelden

8.1. De berekening van de pensioenbijdrage

De totale pensioenbijdrage van een bestuur (TPB) dat aangesloten is bij het Gesolidariseerde pensioenfonds, is gelijk aan de som van de basisbijdrage en de responsabiliseringsbijdrage en wordt berekend met de formule

$$TPB = BB + RB = [BB\% \times LM] + [RC \times (PL - BB)]$$

waarbij

TPB = totale pensioenbijdrage

BB = basispensioenbijdrage

RB = responsabiliseringsbijdrage

BB% = basispensioenbijdragevoet

LM = loonmassa

RC = responsabiliseringscoëfficiënt

PL = pensioenlast.

8.2. Voorbeeld 1: gedeeltelijke responsabilisering

Een bestuur, dat tot 31-12-2011 aangesloten was bij pool 1, heeft voor het jaar 2015 een loonmassa van de vastbenoemden die gelijk is aan 1.000.000 euro en een pensioenlast van 700.000 euro. De fictieve responsabiliseringscoëfficiënt bedraagt 50%.

Gegevens

- loonmassa (LM) = 1.000.000 euro
- pensioenlast (PL) = 700.000 euro
- basisbijdragepercentage (BB%) = 40%
- responsabiliseringscoëfficiënt (RC) = 50%

Eerste stap: de berekening van de basisbijdrage (na korting)

- BB zonder korting = $BB\% \times LM = 40\% \times 1.000.000 = 400.000$ euro
- BB na korting = $38\% \times 1.000.000 = 380.000$ euro.

Tweede stap: bepaling van de responsabilisering op basis van eigen pensioenverhouding

- $EPV = PL / LM = 700.000 / 1.000.000 = 70\%$

Aangezien de eigen pensioenverhouding (70%) groter is dan de wettelijke basisbijdrage (40%), wordt het bestuur geresponsabiliseerd.

Derde stap: berekening van de responsabiliseringsbijdrage (met korting)

- $RB = RC \times (PL - BB)$
- RB zonder korting = $50\% \times (PL - \{BB\% \times LM\})$
- RB zonder korting = $50\% \times (700.000 - 400.000) = 50\% \times 300.000 = 150.000$ euro
- RB met korting = $45,41\% \times (700.000 - 400.000) = 45,41\% \times 300.000 = 136.230$ euro.

Vierde stap: berekening van de totale pensioenbijdrage

- $TPB = BB + RB = 380.000 + 136.230 = 516.230$ euro.

8.3. Voorbeeld 2: volledige responsabilisering

Een intercommunale die tot 31-2-2011 aangesloten was bij pool 1, heeft in 2015 geen vastbenoemden meer in dienst en stelde 53 contractanten tewerk. Aan de vroegere vastbenoemden van het bestuur betaalde het Gesolidariseerde pensioenfonds 120.661 euro pensioenen uit. De werkgever moet de volledige pensioenlast van zijn vroegere vastbenoemden dragen.

Gegevens

- loonmassa (LM) = 0 euro
- pensioenlast (PL) = 120.661 euro
- basisbijdragepercentage (BB%) = 38%
- responsabiliseringscoëfficiënt (RC) = 50%

Eerste stap: de berekening van de basisbijdrage

$BB = BB\% \times LM = 38\% \times 0 = 0$ euro.

Tweede stap: bepaling van de responsabilisering op basis van eigen pensioenverhouding

Aangezien er een pensioenlast, maar geen basisbijdrage is, wordt het bestuur volledig (= 100%) geresponsabiliseerd voor de pensioenlast.

Derde en vierde stap: berekening van de responsabiliseringsbijdrage

De verschuldigde responsabiliseringsbijdrage is gelijk aan 120.661 euro.

9. De herstructurering van een provinciaal of plaatselijk bestuur

Een lokaal bestuur dat aangesloten is bij het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, kan er niet uitstappen. De aansluiting is definitief en onherroepelijk.

9.1. *Overdracht naar een niet bij het Fonds aangesloten bestuur*

Als een bij het Gesolidariseerd pensioenfonds aangesloten lokaal bestuur één of meerdere activiteiten en de daarin tewerkgestelde vastbenoemden overdraagt aan een ander (lokaal of niet-lokaal) bestuur dat niet aangesloten is bij het fonds, dan moet het overnemend bestuur bijdragen in de pensioenlasten van de gewezen vastbenoemden van het overdragend lokaal bestuur.

De over te nemen pensioenlast bestaat uit:

- een aandeel van de reeds lopende pensioenen van de gewezen vastbenoemden van het overdragend lokaal bestuur die ten laste zijn van het Gesolidariseerde pensioenfonds; Het te dragen aandeel in deze lopende pensioenlast is gelijk aan de verhouding die de aan pensioenbijdragen onderworpen weddenmassa van het overgehevelde personeel vertegenwoordigt ten opzichte van de totale weddenmassa van het overdragende lokaal bestuur op het ogenblik van de herstructurering;
- de toekomstige pensioenaandelen van de overgedragen actieve vastbenoemden die betrekking hebben op de dienstjaren gepresteerd bij het overdragend lokaal bestuur. Aan het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen worden er voor deze dienstjaren geen pensioenaandelen aangerekend.

9.2. *Overdracht naar een bij het Fonds aangesloten bestuur*

Als een bij het Gesolidariseerd pensioenfonds aangesloten lokaal bestuur één of meerdere activiteiten en de daarin tewerkgestelde vastbenoemden overdraagt aan een ander lokaal bestuur dat eveneens aangesloten is bij het fonds, is deze herstructurering niet steeds neutraal voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage (voor bijkomende informatie zie mededeling betreffende de impact van herstructurerings van lokale besturen op de responsabilisering).

10. De vaste benoeming na een periode van contractuele tewerkstelling

Voorafgaande opmerking:

Het wetsontwerp, dat voorziet in de invoering van de gemengde loopbaan (waardoor de prestaties van een contractueel personeelslid in overheidsdienst niet meer in aanmerking genomen zouden worden voor het overheidspensioen) voorziet tevens dat artikel 26 van de wet van 24-10-2011, dat de regularisatiebijdrage invoert, opgeheven zou worden met ingang van 1 december 2016. Tot op heden is deze wet nog niet aangenomen. Derhalve is artikel 26 van de wet van 24-10-2011 nog steeds van kracht maar in de praktijk wordt deze bepaling - minstens voorlopig - niet toegepast door de FPD omdat het voormelde wetsontwerp mogelijks nog met terugwerkende kracht in werking zal treden.

10.1. *Berekening van de regularisatiebijdrage*

De werknemer die vast benoemd wordt bij een lokaal bestuur, geniet van een overheidspensioen voor de volledige loopbaan in overheidsdienst, met inbegrip van de contractuele dienstjaren.

Een lokaal bestuur dat een contractant vast benoemt, is een regularisatiebijdrage verschuldigd voor alle door de werknemer gepresteerde diensten die meer dan vijf jaar

liggen na de begindatum van de eerste arbeidsovereenkomst bij het lokale bestuur. De gepresteerde diensten worden slechts in rekening gebracht vanaf 1-1-2012. Derhalve zijn de eerste regularisatiebijdragen slechts vanaf 1-1-2017 verschuldigd.

Voorbeeld 1: Een personeelslid is als contractant in dienst getreden op 1-1-1990 bij een lokaal bestuur en wordt vastbenoemd op 1-1-2016.

Er is geen regularisatiebijdrage verschuldigd omdat de termijn van vijf jaar pas begint te lopen vanaf 1-1-2012 en op de datum van vaste benoeming nog niet bereikt werd.

Voorbeeld 2: Een personeelslid is als contractant in dienst getreden op 1-1-2000 bij een lokaal bestuur en wordt vastbenoemd op 1-1-2018.

Een regularisatiebijdrage is verschuldigd omdat de termijn van vijf jaar overschreden werd, maar de bijdrage is slechts verschuldigd voor één jaar, namelijk het jaar 2017.

Voorbeeld 3: De contractanten A, B en C treden in dienst op 1-1-2016 bij een lokaal bestuur en worden respectievelijk vastbenoemd op 1-1-2020, 1-1-2026 en 1-1-2036.

Voor het personeelslid A is de termijn van vijf jaar niet overschreden en is er geen regularisatiebijdrage verschuldigd. Voor de personeelsleden B en C is een regularisatiebijdrage van respectievelijk 5 jaar en 15 jaar verschuldigd.

10.2. *Het bedrag van de regularisatiebijdrage*

De regularisatiebijdrage is gelijk aan het verschil tussen:

- de basispensioenbijdrage als vastbenoemde (= persoonlijke en patronale bijdragen ter financiering van het overheidspensioen die op de datum van de betaling van het loon van toepassing geweest zouden zijn als de contractueel op dat moment vast benoemd geweest zou zijn);
- de theoretische pensioenbijdragen als contractueel (= persoonlijke bijdragen van 7,50 % en patronale bijdragen van 8,86 % voor de sector van de rust- en overlevingspensioenen in de regeling van de werknemers die op de datum van de betaling van het loon van toepassing waren).

Het loon waarop de basispensioenbijdrage als vastbenoemde berekend wordt, is het aan pensioenbijdragen onderworpen loon van de vastbenoemden. Het loon bestaat uit de baremieke wedde en alle weddensupplementen die in aanmerking komen voor het overheidspensioen.

Het loon waarop de theoretische pensioenbijdragen als contractueel berekend wordt, is het aan socialezekerheidsbijdragen onderworpen loon, met uitsluiting van de eindejaarspremie en het vakantiegeld. Het loon bestaat uit het basisloon en alle weddensupplementen waarop als contractuele werknemer socialezekerheidsbijdragen (en dus ook pensioenbijdragen) betaald werden.

Voor de periode van contractuele tewerkstelling wordt uitgegaan van de theoretische, niet van de reële pensioenbijdragen. Een gesubsidieerde contractueel van een plaatselijk bestuur was vrijgesteld van werkgeversbijdragen voor de sector van de rust- en overlevingspensioenen, maar de theoretische pensioenbijdragen zijn gelijk aan de som van 7,50 % persoonlijke bijdragen en 8,86 % patronale bijdragen.

10.3. *De wiskundige reserves voor de periode van contractuele tewerkstelling*

De wiskundige reserves die tijdens de periode van tewerkstelling als contractant bij een lokaal bestuur, aangesloten bij het Gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, opgebouwd werden in de pensioenregeling van de werknemers, komen bij een vaste benoeming toe aan dit fonds.

De FPD staat garant voor de overdracht van de wiskundige reserves bij de pensioenregeling van de werknemers naar het Gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

10.4. *De pensioenreserves in het kader van de tweede pensioenpijler contractanten*

Een vastbenoemde heeft recht op een overheidspensioen voor de volledige loopbaan bij een lokaal bestuur en verliest zijn recht op de voordelen van de "tweede pensioenpijler contractanten" voor zijn contractuele dienstjaren gepresteerd na 31-12-2011. Zowel de pensioenvoordelen als contractant bij het lokaal bestuur dat vast benoemt, als de pensioenvoordelen bij een ander lokaal bestuur vervallen bij een vaste benoeming.

Voorbeeld: Een persoon werkt na 31-12-2011 als contractueel 5 jaar bij lokaal bestuur A en vervolgens 3 jaar bij lokaal bestuur B. Indien hij/zij vastbenoemd wordt bij lokaal bestuur B en beide besturen zijn voor hun contractueel personeel aangesloten bij een tweede pensioenpijler, dan verliest het personeelslid de pensioenrechten, opgebouwd bij de twee lokale besturen.

Een deel van de pensioenvoordelen die krachtens de wet op de aanvullende pensioenen opgebouwd werden, komen bij een vaste benoeming van de contractant toe aan het Gesolidariseerde pensioenfonds. De na 1-1-2012 opgebouwde reserves voor de prestaties geleverd na de vijf eerste contractuele dienstjaren, moeten overgedragen worden aan het Gesolidariseerde pensioenfonds. De eerste reserves zullen ten vroegste vanaf 1-1-2017 gestort moeten worden, en dit uiterlijk de laatste dag van de derde maand volgend op de datum van de beslissing tot vaste benoeming.

De pensioenreserves worden bij voorrang verrekend met de regularisatiebijdrage. Het eventuele surplus wordt in reserve gehouden en aangewend voor de betaling van de pensioenbijdragen verschuldigd aan het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen voor de periode volgend op de vaste benoeming.